

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

Improving the Quality of Life to Drive the Grassroots Economy in Udon Thani Province

บุญเพ็ง สิทธิวงษา^{1*}

Boonpeng Sittivongsa^{1*}

Received : March 1, 2023; Revised : March 13, 2023; Accepted : March 15, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างของการศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย โดยการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าเท่ากับ 0.824” และกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 10 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=.26) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความเหลื่อมล้ำ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.09$ S.D.=.26) ด้านการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=.31) และด้านรายได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.03$ S.D.=.33) ตามลำดับ ปัจจัย

¹คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ; Faculty of Social Sciences and Humanities, Northeastern University, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : Boonpeng.sit@neu.ac.th

Citation : Sittivongsa, B. (2023). Improving the Quality of Life to Drive the Grassroots Economy in Udon Thani Province. *Journal of Academic Surindra Rajabhat*. 1(5) : 1-14;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2023.29>

ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการมีงานทำ X_1 ด้านที่อยู่อาศัย X_3 ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .585 และ .025 ตามลำดับ ควรมีการส่งเสริมในเรื่องการศึกษาให้ครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกฐานะให้กับประชาชนในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอย่างชัดเจน ทั้งลดความเหลื่อมล้ำทางฐานะ สังคมเศรษฐกิจในครอบครัวอย่างรอบด้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปปฏิบัติกับชุมชนให้เกิดผลผลิตที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ (Keywords) : การพัฒนา, คุณภาพชีวิต, เศรษฐกิจฐานราก

Abstract

The purpose of this research was to study the level of quality of life development to study influencing factors and to study ways to improve the quality of life to drive the grassroots economy in Udon Thani Province the sample group of the study was 400 voters in Udon Thani province. This study used a questionnaire as a research tool. The confidence test of the questionnaire was equal to 0.824” and a group of 10 interviewees using the interview form The statistics used in the analysis were basic statistics such as frequency and percentage, multiple regression analysis using hierarchical selection of variables Descriptive data analysis. The results showed that: The level of quality of life development to drive the grassroots economy in Udon Thani Province, the dependent variable overall, found that the level of quality of life development to drive the grassroots economy was at a medium level ($\bar{X}=3.06$ S.D.=.26), ranked in descending order can be as follows Inequality was at a medium level ($\bar{X}=3.09$ S.D.=.26), education was at a moderate level ($\bar{X}=3.04$ S.D.=.31) and income was at a moderate level ($\bar{X}=3.03$ S.D.=.33), respectively Factors influencing the development of quality of life to drive grassroots economy in Udon Thani province. Overall all aspects significantly, namely, having a job X_1 Housing side X_3 the two independent variables had predictor coefficients in raw score (b) of .585 and

Citation : บุญเพ็ง สิริวงษา. (2566). การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี. วารสาร

ราชภัฏสุรินทร์วิชาการ. 1(5) : 1-14; DOI : <https://doi.org/10.14456/jasrru.2023.29>

.025, respectively. Education should be promoted in a comprehensive way to improve the quality of life. And elevate the status of the people to generate income for the family clearly. Both reduce the inequality of the position Family economic society in all aspects to improve the quality of life by effectively driving the grassroots economy in the area to practice with the community to produce products that are valuable to improve the quality of life in a concrete way.

Keywords : Development, Quality of Life, Grassroots Economy

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยมีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภูมิภาคของประเทศ โดยผ่านโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน หรือการดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน รัฐบาลได้จัดทำโครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ผ่านกลไกหมู่บ้าน ด้วยการพัฒนาชุมชนใหม่มีความเข้มแข็งและยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจและส่งเสริมการกระจายรายได้ให้ทั่วถึง เน้นการพัฒนาชุมชนใหม่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ยกระดับศักยภาพของหมู่บ้าน โดยการพัฒนาในด้านสังคมและคุณภาพชีวิตควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในพื้นที่ภายใต้หลักผลประโยชน์รวมกันในชุมชนและแนวทางพระราชรัฐ เพื่อให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนที่ยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาคตามยุทธศาสตร์ชาติ (หทัยชนก คะตะสมบุรณ์, 2563 : 475) อดีตที่ผ่านมาปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความยากจนและความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนที่ทำการเกษตรกรรมและกลุ่มค้าแรงงานทั่วไปในประเทศกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มีความมั่นคง โดยในรอบหลายปีที่ผ่านมา มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าแรงงานในประเทศคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.0 และอาชีพอิสระร้อยละ 30.0 โดยส่วนมากประสบปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ รวมถึงปัญหาที่ทำกิน แหล่งทุน และประสบปัญหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนในการวางแผนชีวิตของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น ทั้งยัง

Citation : Sittivongsa, B. (2023). Improving the Quality of Life to Drive the Grassroots Economy in Udon Thani

Province. Journal of Academic Surindra Rajabhat. 1(5) : 1-14;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2023.29>

มีหนี้สินที่พอกพูนจากการกู้ยืมเพื่อนำมาลงทุนในการต่อยอดทางการเกษตร จึงเป็นปัญหาเรื้อรังที่สะสมมาอย่างยาวนานในครัวเรือน การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นดังความหวังในการที่จะค้นคิดหาวิธีจัดการในการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตความยากจนของประชาชนในประเทศให้มีความยั่งยืนตามนโยบายรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศโดยใช้กลไกของประชารัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริที่ต้องการจะยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศให้ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยมีเป้าหมายให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนในชุมชน (จุฑาวรรณ ลาจันทร์ และศิริศักดิ์ เหล่าจันทร์, 2564 : 556)

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นเป้าหมายหลักในการยกระดับความเป็นอยู่หรือคุณภาพชีวิตของประชาชนตามนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบันอย่างชัดเจน ทั้งความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยที่มีปัญหาสะสมมาหลายเรื่อง ที่มีผลพวงมาจากกลไกหรือวิธีการพัฒนาที่ผ่านมาทั้งในด้านรายได้ โอกาสทางการศึกษา การมีงานทำ ความมั่นคงในอาชีพ ที่อยู่อาศัยและการใช้ที่ดิน สาธารณสุข ยาเสพติด ความปลอดภัยในการดำรงชีวิตและทรัพย์สิน ความอบอุ่นในครัวเรือน ทั้งหมดคือปัจจัยหลักที่จำเป็นจะต้องมีการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น คือ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ทำการเกษตรและมีความเป็นอยู่ในถิ่นชนบท และบางส่วนอพยพเพื่อเข้ามาค้าแรงงานต่างถิ่นในหน่วยอุตสาหกรรม ซึ่งในภาพทั่วไปคือ มีอาชีพที่มีรายได้น้อยไม่พอสำหรับการบริหารจัดการในครัวเรือนเท่าที่ควรมากนัก ทั้งยังไม่มี ความมั่นคงขาดการออมทั้งมีหนี้สินเรื้อรัง การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นความหวังของรัฐบาลที่นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างถูกวิธี มีความยั่งยืน ความมั่งคั่ง มั่นคง ในชุมชนฐานรากอย่างสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น และปัญหาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม (ไททัศน์ มาลา, 2560 : 347)

จังหวัดอุดรธานี ถือเป็นอีกจังหวัดที่จะต้องมีความริบเร่งในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม โดยที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังต้องการการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม ความเป็นอยู่ในทุกมิติที่รัฐจะต้องมีความเอาใจใส่อย่างเร่งด่วน ทั้งในการศึกษา รายได้ ความเหลื่อมล้ำ และปัญหาความยากจนของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อเป็นการตอบโจทยการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระดับชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขันเพื่อยกระดับ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ จากปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก จึงได้ศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ในประเด็นดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (เชิงปริมาณ) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 1,218,649 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมาก มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ คำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 124) ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย (เชิงคุณภาพ) ประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยแยกเป็น 1 กลุ่มๆ 10 คน เป็นจำนวน 10 คน ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ที่เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เชิงปริมาณ) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ เป็นมาตรฐานนามบัญญัติ และเรียงลำดับตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัด

Citation : Sittivongsa, B. (2023). Improving the Quality of Life to Drive the Grassroots Economy in Udon Thani

Province. Journal of Academic Surindra Rajabhat. 1(5) : 1-14;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2023.29>

อุดรธานี ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เช่น ปัจจัยที่จะศึกษาในแบบสอบถามมี 6 ปัจจัย (X1-X6) โดยมีแหล่งที่มา คือ การใช้ข้อคำถามจากแบบสอบถามแต่ละด้าน เป็นต้น ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม จากนั้นทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือทดสอบจำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดหนองคาย จากนั้นทำการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าเท่ากับ 0.824 และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เชิงคุณภาพ) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เป็นคำถามประเภทสัมภาษณ์เชิงลึกในภาคสนาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล (เชิงปริมาณ) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี หลังจากนั้นรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ การเก็บรวบรวมข้อมูล (เชิงคุณภาพ) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง โดยแยกเป็น 1 กลุ่ม เป็นจำนวน 10 คน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริง ที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงปริมาณ) หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงคุณภาพ) หลังจากผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงปริมาณ) ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อ

ที่ 1 โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล 2. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล 3. การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล (เชิงคุณภาพ) 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือก และจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล ให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็น รายงานตาม วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

ตารางที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการศึกษา	3.04	.31	ปานกลาง
ด้านรายได้	3.03	.33	ปานกลาง
ด้านความเหลื่อมล้ำ	3.09	.26	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=.26) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้าน

ความเหลื่อมล้ำ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.09$ S.D.=.26) ด้านการศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=.31) และด้านรายได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.03$ S.D.=.33) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ลำดับตัวแปรที่ ได้รับกาคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P- value	Collinearity Statistics	
						Toler- ance	VIF
ค่าคงที่	.152	.003		50.427	.000*	.146	.158
ด้านการมีงานทำ X_1	.585	.002	.699	259.170	.000*	.581	.590
ด้านความมั่นคงใน อาชีพ X_2	.977	.003	1.37 4	291.257	.230	.971	.484
ด้านที่อยู่อาศัย X_3	.025	.001	.047	24.504	.000*	.023	.027
ด้านสาธารณสุข X_4	-.130	.002	-.188	-75.473	.803	-.134	.227
ด้านความปลอดภัย X_5	-.045	.002	-.027	-24.992	.560	-.049	.342
ด้านความอบอุ่นใน ครัวเรือน X_6	-.441	.002	-.765	-187.926	.403	-.445	.536

$$SE_{est} = \pm 0.00141$$

$$R = .994; R^2 = .983; \text{Adj. } R^2 = .983; F = 6235.289; p\text{-value} = 0.01$$

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการมีงานทำ X_1 ด้านที่อยู่อาศัย X_3 ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .585 และ .025 ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ควรมีการส่งเสริมในเรื่องการศึกษาให้ครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกฐานะให้กับประชาชนในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอย่างชัดเจน ทั้งลดความเหลื่อมล้ำทางฐานะสังคมเศรษฐกิจในครอบครัวอย่างรอบด้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปปฏิบัติกับชุมชนให้เกิดผลผลิตที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปผลได้ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตัวแปรตาม โดยรวมทุกด้าน พบว่า ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.06$ S.D.=.26) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความเหลื่อมล้ำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$ S.D.=.26) ด้านการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=.31) และด้านรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.03$ S.D.=.33) ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรรัตน์ นาวา (2563: 1) เพราะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบทบาทของผู้นำชุมชนระดับต่างๆ ในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน มีบทบาทที่มีความแตกต่างกันไปตามสภาพ และบทบาทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเป็นสื่อกลางในการสร้างการมีส่วนร่วม ซึ่งผู้นำชุมชนและสมาชิกในชุมชนถือเป็นสองปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้ชุมชนพัฒนาได้ แม้ว่าชุมชนมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี ที่ไม่สอดคล้องถือว่าไม่ส่งผลดีเท่าที่ควรนักจำต้องศึกษาด้านความเหลื่อมล้ำ ด้าน

Citation : Sittivongsa, B. (2023). Improving the Quality of Life to Drive the Grassroots Economy in Udon Thani

Province. Journal of Academic Surindra Rajabhat. 1(5) : 1-14;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2023.29>

การศึกษา และด้านรายได้ ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้คนในชุมชนให้มากกว่านี้ในบริบทต่างๆ อย่างรอบด้าน การไม่สอดคล้องบ่งบอกถึงเราต้องมีการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิทเดช จินตนา (2562 : 1) พบว่า สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีระดับความคิดเห็นต่อศักยภาพในการพึ่งพาตนเองของวิสาหกิจชุมชนในประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก แนวทางในการสร้างศักยภาพในการพึ่งพาตนเองของวิสาหกิจชุมชนนั้นหน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการควมมีการสร้างแผนยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในระยะยาว และมีนโยบายในการส่งเสริมการตลาดเพื่อจัดจำหน่ายสินค้าโดยเฉพาะตลาดระดับประเทศและการส่งออกไปขายยังต่างประเทศ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกริช กวงแหวน (2560 : 1) พบว่า แนวทางการเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมทางการจัดการสมัยใหม่ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหาร จัดการ การจัดการทรัพยากรมนุษย์การตลาด การผลิตและการเงิน ซึ่งทุกกิจกรรมต้องถูกหลอม รวมอยู่ในกระบวนการจัดการกลุ่ม ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การขึ้นน้ำและการควบคุม เพื่อให้ผลลัพธ์การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการมีงานทำ X_1 ด้านที่อยู่อาศัย X_3 ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .585 และ .025 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญหา ชัยสุวรรณ และคณะ (2562 : 1) พบว่า องค์ประกอบด้านธรรมชาติ คน สังคม การเมือง/ นโยบายการค้า การค้า โครงสร้างพื้นฐาน ศิลปวัฒนธรรม การเงิน และการสื่อสาร เป็นปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง และคนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีของทุกชุมชน ในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน ต้องอาศัยการมีงานทำ ที่อยู่อาศัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในปัจจุบัน และการไม่สอดคล้องไม่ดีในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต แต่ดีในเรื่องการรับรู้ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วน และนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยชนก คะตะสมบุรณ์ (2563 : 1) พบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนที่เหมาะสมกับชุมชน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจฐานราก โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา

ประยุกต์ใช้ในการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน และนำมาสู่การแบ่งปันทรัพยากรในการทำกิจกรรมเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ผ่านนวัตกรรมของชุมชนในลักษณะที่หลากหลายร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา รอดแก้ว ฤกษ์ ศุภานุช และ ธรณรงค์ จันโต (2564 : 1) พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมชุมชน และด้านสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น กิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจ การส่งเสริมนวัตกรรมชุมชน และปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ ผู้นำชุมชน และทุนชุมชน

ในส่วนของการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ผลวิจัยที่พบว่า ควรมีการส่งเสริมในเรื่องการศึกษาให้ครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกฐานะให้กับประชาชนในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอย่างชัดเจน ทั้งลดความเหลื่อมล้ำทางฐานะสังคมเศรษฐกิจในครอบครัวอย่างรอบด้านในการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปปฏิบัติกับชุมชนให้เกิดผลผลิตที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญิกา จันทรเทพ (2559 : 1) พบว่า ยุทธศาสตร์สามพลังประชารัฐ เป็นการกระบวนกรการทำงานที่มีกระบวนการต้นการทำงานที่มีการบริหารจัดการร่วมกันทั้งภาครัฐ เอกชน วิชาการ ประชาสังคม และประชาชนที่มีความยืดหยุ่น ใช้ระบบกึ่งตลาดด้วยการจัดตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกิจ ภูริสถิตย์ (2560 : 1) พบว่า การปฏิบัตินั้น ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ประกอบด้วย การมอบหมายงานเริ่มจากการพิจารณาภาระงานเดิมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ การประสานงาน และการติดตาม ส่งเสริม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การดำเนินกิจกรรมของภาครัฐและให้ความร่วมมือได้ดีในระดับหนึ่ง โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ให้ครอบคลุมและสามารถตอบสนองต่อความต้องการในพื้นที่ได้ โดยการนำปัญหาในด้านความเหลื่อมล้ำ ด้านการศึกษา และด้านรายได้ ไปปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในบริบทต่าง ๆ ตามวาระความเร่งด่วนของปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

Citation : Sittivongsa, B. (2023). Improving the Quality of Life to Drive the Grassroots Economy in Udon Thani

Province. Journal of Academic Surindra Rajabhat. 1(5) : 1-14;

DOI : <https://doi.org/10.14456/jasru.2023.29>

1.2 การเพิ่มช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น และการนำปัญหามาจัดเก็บเป็นข้อมูลเพื่อจัดทำนโยบาย ทั้งในด้านการมีงานทำ ด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตใน ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนในถิ่นต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งภาคีเครือข่ายและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 นำปัญหาความต้องการของประชาชนในชุมชนมาวิเคราะห์หาสาเหตุ แล้วนำมาจัดทำเป็นนโยบายหรือแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ในการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างเร่งด่วนและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการส่งเสริมในเรื่องการศึกษาให้ครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกฐานะให้กับประชาชนในการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง (References)

กาญจนา รอดแก้ว, ฤชงค์ เสนานุช และธรรณงค์ จันใด. (2564). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. **วารสารสถาบันพระปกเกล้า**. 19(1) : 48-66.

จักรกริช กวงแหวน. (2560). การเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจฐานรากด้วยการจัดการกลุ่มของมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่. **ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้**.

จุฑาพรรณ ลาจันทร์ และศิริศักดิ์ เหล่าจันทร์. (2564). ผลกระทบของโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ (ไทรโยค ยั่งยืน) ต่อกลไกการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา: อำเภอเมืองขอนแก่น. **วารสารการบริหารปกครอง (Governance Journal)**. 10(1) : 523-550.

ฐายิกา จันทรเทพ. (2559). การศึกษาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ. **ปริญยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะสำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**.

- ณัฐกิจ ภูริสธิต. (2560). การนำนโยบายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ตาม “โครงการไทย นิยม ยั่งยืน” (หมู่บ้าน/ชุมชนละสองแสนบาท) ปี 2561 ไปปฏิบัติของสำนักงานเขตลาดพร้าว. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไททัต มาลา. (2560). 120 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย (พ.ศ. 2440-2560): พัฒนาการและเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 5(1) : 343-356.
- บุหงา ชัยสุวรรณ และคณะ. (2562). ปัจจัยพยากรณ์ความสำเร็จในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในชุมชน: กรณีศึกษาจังหวัดชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 27(53) : 87-108.
- พัชรรัตน์ นาวา. (2563). บทบาทของผู้นำชุมชนกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- หทัยชนก คะตะสมบุรณ์. (2563). การพัฒนาศักยภาพของชุมชนเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาตำบล เนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 8(2) : 474-488.
- สนิทเดช จินตนา. (2562). ความมั่นคงของเศรษฐกิจฐานรากในการพึ่งพาตนเองของวิสาหกิจชุมชนในประเทศไทย. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ยุทธศาสตร์และความมั่นคง) คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd Ed. New York : Harper and Row Publications.

